

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP
ZOLNOK-DOBOKAMEGYE ÉS A MEGYEI GAZDASAGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA: Széchenyi-utca, cselmadiaszin alatt. Névtelenül beküldött és bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.	NYILTTÉRI CZIKKEK garmondsora után 30 kr. fizetendő.	MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.	HIRDETÉSI DÍJAK: egy 30 négyszög cm. tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr. Bélyegilleték minden beíratásnál 30 kr.	ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 6 frt — kr Félévre 3 „ — „ Évnegyedre 1 „ 50 „ Községeknek egész évre előrefizetve 5 frt.
---	---	--	--	---

A mi büszkeségünk.

Mit a nemesebb gondolkozásuak oly féltetten s szívszorongva vártak, miért a nagy érdemü létesítő annyit fáradott s mínek hasznát oly sokan vesszük, anyagi érdekeink hatalmas előmozdítója: a szamosvölgyi vasút létesült. Alig pár hete, hogy megnyílt, vagyis — műnyelven szólva — a forgalomnak átadatott. Víznyomai közt nem mindennapi vívmány. Helyi érdekü vasút ugyan, de sok tekintetben országos fontosságú. Ez bizonyításra nem szorul. Kell-e mondanom? hogy Besztercze és Nagy-Bánya felé veendő kiágazásaiban nemcsak helyi érdekeknek teend szolgálatot.

Visszatekintve a 3 év előtt indított első lépésekre, őszinte tisztelettel kell adóznunk megyénk érdemdús főispánjának, ki leküzdvé előítéletet, közönyt, — hogy ne mondjunk rossz akaratot — emberfeletti buzgalommal hozta létre azt, mínek megteremtésében titkon még azok is kételkedtek, kik anyagilag támogatni készek voltak. A múlt hó közepén lefolyt ünnepélyességek csak halvány nyilvánulásai voltak ama csodálatnak, melyet megyénk ez önzetlen, tüneményszerü férfia valóban kiérdemelt.

Ama sok ezer ember közt, kik nemesebb szerepre hívatvák, ki az a bátor férfi; ki az akadályok egész özönét oly nemeslelkűen le tudná küzdeni, mint ő leküzdte?

Valóban br. Bánffy Dezső mély hálára kötelezte első sorban megyénk lakóseit a vasút létesítésével. De nemcsak ezt tette, hanem saját érdemei sorozatába a legnagyobb, a legdíszesebb koszorut is fűzte.

Van tehát vasutunk. Birunk egy eszközt, mely vagyonosodásunkat elősegíti. Azonban a jogok kötelezettségekkel járnak. Vagyis ha jogot nyertünk anyagi és szellemi emelkedésünk fokozására, köteleességek teljesítése is vár reánk.

Nézetünk szerint a szamosvölgyi-vasut létezése kettős köteleességet mér reánk. — Fizessük pontosan részvényeinket s törekedjünk szaporítani vasutunk forgalmát.

Tudjuk, hogy a legnagyobb rész pontosan fizeti részvényét, s ezekre, s még inkább azon kevesekre, kik hátrálékosok, ebbeli kötelezettségeikre nézve a forgalomnak átadott vasut kettős indító okul kellene, hogy szolgáljon a részvények megfelelő törlesztésére.

Hogy az édes mindnyájunk vasutja jövedelmező lehessen, forgalommal kell birnia. Eddig ez irányban nem is lehet panaszkodnunk, s erre fokózzalag hatni a magán és közéletben, főleg akkor és ott, a hol nem csak a helytelenül felfogott érdekeket, hanem a mindig ártani kész és kinem fáradó rossz akaratot látjuk és tapasztaljuk szerepelni, mindnyájunknak hazafias köteleessége.

Ezek közepette figyelemre se méltasuk egyesek, sőt még a nyilvánosság egy közegében nem rég olvashatott esetlen elczeit, melyeket s melyekhez hasonlókat a puja jottehetetlenség pöffeszkedő gögijében képes a közönség közé dobni.

Mi, a méltányosabbak, a hálára köteleztettek, teljesítsük kettős kötelezettségünket, vagyis igyekezzünk vasutunk forgalmát szaporítani s fizessük pontosan részvényünket. A jövő nekünk fog igazat adni.

M—A.

Deés város közönségének közgyűléséről.

Polgármester Róth Pál elnökle alatt f. év október 17-én tartott képviselőtestületi gyűlésben a következő közérdekü tárgyak nyertek elintézt: —

1. A tárgysorozat szerint, Deés város hatóságának 1882. évi költség előirányzata vétetett legelőbb tárgyalás alá, miből kitűnt, hogy a rendes és rendkívüli szükséglet előirányoztatott az 1882. évre összesen 53.301 frt 40 krra s ugyanennyire a rendes és rendkívüli bevételek, mely utóbbi tételek közé községi rovatál czimen 30.000 frt egyenes adó 35 %-a vétetett be a rendes és rendkívüli szükséglet fedezhetése végett.

A képviselőtestület megütődéssel vette tudásul az előirányzott 35 % községi rovatalt s miután a költség előirányzatban oly tételeket talált, melyek módosíthatók: a költség előirányzatot beható vizsgálat s sürgös javaslat tétel végett kiadatni határozta Lészai László elnökle alatt Krémer Sámuel, Turbucz Ferencz, kir. tanácsos

A „SZOLNOK-DOBOKA“ tárczája.

A deési ev. ref. egyházközség történetéből.

IRTA KÁDÁR JÓZSEF.

II

Mig a város egyrészt a deési sóaknában dolgozott, másrésze a kinstár számára szállítá tengelyen a Szamoshoz a söt, harmadik rész fatalpokon, hajókon usztatá s vivé Szolnokra elárusítás végett, miből tetemes jövedelmet szerzének magoknak.

A vagyonosodni kezdő várost, valamint a szomszéd Deés-Aknát IV. László alatt 1282-ben pusztító tatáresapat kirabolva, a lakókok elmene-külvén, megmaradtak s szomoruan kelle tapasztalniok, hogy a kiváltságaikat tanusító adományleveleik javaik nagy részével együtt elraboltattak. III. Endre azonban nem csak addig élvezett jo-gaikban hagyja meg, hanem részökre még a szerda napi vásárt adja.

A város és egyház nemetajku lakóssága az Árpádházbéli királyok jótéteményeiben részesült; élvezte áldásos béke korszakát. Azonban a sok király választási zavar alatt Apor László vajda,

nem tekinve szabadalmaik s kiváltságaikra, a város felett főuri hatalmát gyakorolta. Robert Károly a Deés város határán lévő összes egyházi javakat körül írja, s azt az egyház birtokába bocsátja. — Eddigi kiváltságaikba való visszahelyezés által alapját veté az egyház jövendőbeli vagyonosodásának.

2. A SZENT ÁGOSTON-SZERZET KELETKEZÉSE.

Szent István király egyháza, mely eddig a vallásos hívek lelki erősítése végett fennállott, úgy látszik mintha nem elégitette volna ki a város és vidék buzgóságát, midőn az 1256 tájt Olaszországban keletkezett s már meghonosodott Szt.-Ágostonról nevezett kolduló szerzetet kebelébe fogadta. E szerzet letelepedési ideje 1256—1310 között levő időre esik. Ki által lett behíva? határozottan meg nem tudhattuk, azonban bajlandók vagyunk az Olaszországból jövő Robert Károly királyunk vallásos buzgóságának tulajdonítani. A szerzet a város éjszaki felében a Szamos mellett a mostani ev. ref. fiu-iskola és Rákóczy-féle házastelek helyen telepedett le, hová 1310 körül zárdát és templomot építének. Robert Károly tetemes pénzadományon kívül még azzal is segíté, hogy minden szekér sötől, melyet Deésvárra a Szamoson való továbbállítás végett hoztak, két darabot a nevezett szerzet számára adni rendelt. Fentartásokra és élelmezésökre, hogy ne csak könyör adományokból éljenek, malom helyett adott. Mind-

ezen felépíthetésében előmozdította a deésvári sóakna kamara ispánjának bőkezűsége.

A szerzet tagjai felöltötték fekete vagy fehér bő ujjú köntösöket, bőr öveket, sarukat s kezökben arasznyi hosszú görbe fogantyúval ellátott botjaikat s így felöltözve léptek be alamizsna kérés végett a keresztény hajlekába. Kérésöket s fáradságokat siker koronázta, mert monostoruk a mostani ev. ref. iskola helyén az elzúgó Szamos partján tizenkét s több szerzetes számára csak hamar felépüle. † Ugyanekkor teheték le alapját a goth stýlu templomnak, mely zárdájokkal összeköttetésben lévén, annak déli főtér felől való részén nyugatról keletnek tartva emelkedék. E templomot Mária Magdolna tiszteletére szentelték fel s róla is nevezték. A templom alatt nagy sirbolt vala, hová a magasabb állásu hívek temetkeztek. A nép, a korszokása szerint azt hitte, hogy ha a templom kerítésében helyeztetik örök nyugalomra, hamarabb jut az üdv fejéhez.

Mint minden templomban, úgy ebben is több oltár volt. Legnevezetesebb a Mária oltára és szobra volt, ragyogott a gazdagságtól. Különösen a nőnem tanusított iránta határtalan tiszteletet, s megkönyebbülve érezte magát, ha vagyonát, halála közeledtével ez oltár számára hegyományozhatta.

A zárdá élelmezésére s fentartására a hívek áldozat készségén kívül — volt adományozva — ma termékeny s birtokosaikról „Barátok szigeté”-

dr. Szöcs Sámuel, Frank János, Balló János és Hirsch Lipót képviselőtestületi tagokból álló bizottságnak, a költség előirányzat iránti érdelemleges határozatát pedig a bizottság jelentésének beérkezéig elhalasztotta.

2. A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter urnak rendelete folytán elkészült 1867—1879-ik évig terjedő gyámpénztári számadás, a felülvizsgáló bizottság véleménye alapján ellátottnak mondatott ki s annak felterjesztése elrendeltetett.

3. Városunkban vasuton érkező áruk után kövezetvám címén szedendő behozatali illetékekről készített díjszabályzatot Szolnok-Dobokamegye nagyságos alispánja kiegészítés végett vissza küldvén: a vám illeték kérelmezésének indokai felsorolása, a vesztett és vélelmezett jövedelem, ugyennek miképeni felhasználása s a város utcái kövezet kiterjedésének kitüntetése mellett az értesítést megtenni a tanács utasítva lett. —

4. Szilágyi Imrének a volt városi törvényszék által elkezelt 85 frt árvali tömege a városi majorsági pénztárból megtérített elhatároztatott s egyidejűleg utasítva lett a városi ügyész ezen összeg visszatéríthetése céljából az érdelemleges felelős egyént az ügyiratokból kideríteni s a képviselőtestülethez bejelentni.

5. Az ovoda tervezete, mely a költségvetés szerint 6774 frt 70 krba kerülne, a képviselő testület utasítása folytán kiigazítva újból előterjesztvén: véleményes jelentés tétel végett kiadatni határoztatott mint kapcsolatos ügy, az 1882. évi költség előirányzat megvizsgálására kiküldött bizottsághoz s ugyancsak ezen bizottsághoz tétetett át Szolnok-Dobokamegye alispánjának azon rendelete, hogy egy börtön építésre szükséges pénzösszeg a jövő évi költségelőirányzatba felvételéssék.

6. Az államilag segélyezett felsőbb polgári iskolánál és községi iskoláknál alkalmazott tanítók után két évről hátralékba maradt s a várost terhelő 228 frt kifizetésére a tanács előterjesztése folytán felhatalmaztatott.

7. Számvevői előterjesztés szerint a f. évre különféle gazdasági szükségletekre felvett 1000 frt alap kimerülván, ennek potlására kért 400 frt megadásának elhatározása előtt, utasítva lett jelentést tevő számvevő a gazdasági tanácsossal együttesen az 1000 frt alapnak hova és miként lett elhasználásáról jelentést tenni.

8. Id. és ifj. Gál János azon előterjesztése, hogy a hús vásár és hús árulásról szerkesztett szabályrendelet módosíttassék: ez ügyben már működött bizottsághoz határoztatott áttétetni.

9. A Szajka patak medrének kitakarítása céljából utasítva lett a tanács munkatervet és költségvetést készíteni s azt a képviselő-testület elé terjeszteni.

nek nevezett hely, mely a város és Szamosfolyó között (P) terül el. Ennek terményeit hordák asztalukhoz s később jövedelmezőbbé tévén, reá vendégfogadót építenek.

Folyton népesedő szerzet élelmezésére nem vala elégséges az addig élvezett jó. A nagy Szamoson a sziget mellett malombhelyett nyertek, mit az akkori kamaraispán Ancha György és Mosdatlan András deési polgár kérésére, Lajos 1378 Budán kelt oklevelében meg is erősít. Ez időtől fogva 12. szerzetes élen a zárdafőnök- (prior) kel folyt bé a vallásos élet emelésére.

Szent István parochialis egyháza imahelyül kezdetben az Ó-várban levő Boldogságos szűz Mária fogantatására épített Kápolnát használta; de nem fogadható falai közé a folyton gyarapodó hívők sokasságát. Plebánussa, ki felségi kinevezés által nevezett kápolna igazgatója vala a XIV. század közepe táján letevő alapkövét a Szent Istvánról nevezett goth stylu imaháznak a köztér nyugoti vagy a város emeltebb helyén. Teljes felépülése nem sok időt vett igénybe, mert a Hunyadiak alatt mint felépített egyház említették s azóta ötször újíták meg. Első megújítása 1504. történt, hossza 14, szélessége 7, szentély hossza 7 1/2 szélessége 5 1/2, falának magassága 9 öl. Egy hajója oszlop sor nélkül van. Az egész templom erős kő boltozattal bíra, mely később a 17-ik században leomlott. Déli és keleti oldalán előjövő ablakai csucsívesek, egy közülök eredeti állapotban. A szentély észak felől levő részében fekvő

10, Végül rendőrkapitányi előterjesztés folytán még egy városszolgai állomás rendszeresített és ezzel a gyűlés több magánfelek kéréseinek éltéztése után eloszlott.

—y.

Színészet.

„Boccaccio“ vig operette hatalmas vonzerejét folyó hó 22-én nagy számu és diszes közönség bizonyította. A színház ez idény alatt először telt meg csaknem zsufolásig, s annyi taps és tetszés nyilvánítás is rég ideje hangzott e teremben, mint ez alkalommal. Meg is érdemelte a mai összevágó, jól betanult előadás, melyben első sorban, mint mindig Bénye iné (Boccaccio) remek játéka részesült szokott elismerésben. Csinos jól iskolázott kellemes hangjával, fürgé vérmérsékletével, mesterkéletlen természetességével bármely nagy színpadnak díszére válik. Utána P. Roth Marit emeljük ki Izabella-boduárné szerepében. Kedves modora, élénk és rokonszenves magatartása ügyes és érzelmes játéka ma is kiérdemelte a nyert tapsokat. Tharasszovits Margit kedves Fiametta volt. Szabadhegyi (Pietro) megnyerő külsejű értelmes fiatal színész, ki azonban még kezdetlegesen mozog és játszik. Gyakorlat és tanulmány után szép reményekre jogosít. — Némethről annyit jegyzünk meg, hogy népszínművekben inkább otthon találja magát mint operetekben. Különböen elég kellemes hanggal rendelkezik, s azt igen előnyösen tudja használni. Kendy (szatócs), Püspöki (bodnár) a darab e két mulatós alakját találóan ábrázolták. Mindkettő gyakorlott régi színész a jobbak közül, kiknek különböző alakításai mindannyiszor kiérdemlik a közönség elismerését. Kendy egészséges humorával és tulzatlan komikumával mindig derűtségben tudja tartani a közönséget. A choris kifogástalan.

Vasárnap (23-án) Bényei István „Szegény legény és szép Ilonka“ című népszínművét hozták színre. E darabban a szerző által felhasznált nem ismeretlen alakok elég érdekesen domborodnak ki, s a beszótt népdalok, melyeket Bénye iné Németh és a kar tetszetősen énekelt, az előadást inkább élvezhetővé tették, mint a Lukácsi „Szereltem sötét vermet.“ Szerzőt az első és harmadik felvonás után a közönség kihívta és megéljenezte.

Hétfőn Sárdi jutalomjátékául „Baranszky János a fegyenc“ 3 felvonásos színmű (fordította Benedek Gyula) adatott. Jutalmazottat a közönség elismerő tapssal fogadta és játék közben többször kihívta. Sárdit különböző szerepekben láttuk, s meggyőződhetünk róla, hogy szerepeit

sekrestyébe vezet egy kis ajtó. Ez lehet az ugynevezett piscina vagy azon hely, hol a csecsemőket szokták régebben keresztelni. Ennek boltívezete megmaradt eredeti állapotban. Innen nyugat felé lépcső vezetett fel az öltöző szobába, de ezt az újabb időben elzárták.

A templom homlokzatának közepéről négy oszlopon nyugvó karcsú 19 öl 5 láb, 9" magas faragott kövekből csucsíves ablakkal épített torony emelkedik ki. A templomba való bejárás az oszlopok közt levő üregén át történik. A torony alsó része szintén boltíves volt, azonban a templom leégésekor (1642. júl 25.) ez is beszakadt s azóta várja kiépítőjét. A toronyba való feljárás faragott kövekből készített csigalépcsőn történik mintegy 10 ölnyi magasba; s ezután falépcsőken lehet jutni a harangokhoz.

Az imaházban a főbejárás a déli, s vele szemben éjszakkfelől, s a már említett torony alatti a harmadik. A templom alatt sirbolt van, hová az egyház főbb emberei időnként temetkeztek, a legújabb időben betömetett.

A régi földvár s erős kerítéssel ellátott Ágoston zárdá úgy látszik nem nyujta elég biztosságot a sokat zaklatott kiölt városnak. E végből a templomot a kór szokása s szükség parancsolta erős lőrésekkel ellátott magas kőfallal vevék körül a XIV. században. Éjszaki felén a főbejárat felett a Porkolábnak nevezett ór lakháza, s éjszaka felől az emeletes kerek bástyát s a mellette levő épületeket az újabb időben a város szépítési céljából rombolák le. A védtelen lakósnaknak a kastély szolgált menedék helyül. Kapuját korán reggel az isteni tiszteletre mindig kinyitották, éjjel azonban még a bennlakók sem nyerhettek bebozástást. — (Folyt. köv.)

komoly tanulmány tárgyává teszi, azonban Fabricius és Baranszky czimszerepek eljátszása után bátran kimondhatják, hogy részére a tragicum a háládatos ter, melyen rokonszenves alakja, érces hangja, értelmes beszédmodora és izléses plasztikája által benne összpontosult előnyeit érvényesítheti. Megemlítendő még Bényei Wels Robert és Roth Mari Karolina kis szerepében. Püspöki Renezius szerepét jó humorral játszotta. Egyébbiránt az előadáson némi vontatottság vonult végig.

Kedden (25-én) „Doktor bácsi“ (dr. Klausz) 5 felvonás színműnek nevezett, de inkább két külön vigjátékot képező irány nélküli darab előadása a nem nagyszámu közönség tetszés nyilvánításai között folyt le. A kitüntetések közül Kendynek ismét ugyancsak kijutott. Az együgyű tudálékoskodó Lubovszki kocsisával a fokozódó nevetést hahotára ingerelte s majdnem minden jelenete után kitapsolták. A kis Ürményi Margit (Emma) daczos naivsággal szintén tapsokat aratott. Ő mindig kedves jelenség a színpadon s ily egyéniséggel találó szerepkörben szép jövőt jósolhatunk neki. Sardy (Griesieger), P. Roth Mari (Julia, leánya), Püspöki (Klausz) és Haviné (Dorottya) ugyesen oldották meg feladatukat.

Ma, „Nagyralló paraszt“ népszínmű, holnap Bénye iné jutalomjátékául „Kis doktor“ operette és Kedden a „Bagdadi herczegnő“ színmű adatik elő.

VEGYESEK.

— A megyei központi választmányt az országgyűlési képviselőválasztók 1882. évre érvényes névjegyzékének végleges megállapítása végett az alispán f. hó 30-ik napjára egybehívta.

— A képviselőházban gróf Szapáry Gyula pénzügyminiszter egy óra hosszúra tartott beszéd kíséretében előterjesztette a jövő évi államköltségvetést. Beszéde nagyon kedvező hatást tett, mert a budget főbb tételeihez adott magyarázatai s a pénzügyi helyzetről tett megjegyzései általában javulárról tesznek bizonyosságot. A bevételek és kiadások főösszegét összehasonlítva, kitűnik, hogy, a jövő évben a deficit 25,665,542 forintot fog tenni, két millióval többet, mint a folyó évben. A pénzügyminiszter azonban rámutatott a forrásokra is, melyekből a deficit egy részét fedezni akarja, a vámtariffa revíziójából, a szeszadó reformjából, a biztosítási illetékek szabályozásából lényeges jövedelmi emelkedést vár, úgy, hogy valóságos deficit huszonegy millió frt lesz, s ezt hitelművelet által fogja fedezni. Beszédében aztán kifejté, hogy az államháztartás egyensúlyát csupán a bevételek fokozása által lehet elérni, mert a kiadásokat az állam fejlődésének rovására alább szállítani már nem lehet; a budgetben a beruházások tétele okozza a deficit nagyobb részét, e beruházások azonban mulhatlanul szükségesek s produktív kiadást képeznek. A jelenlegi helyzetről megjegyzi, hogy a folyó évi bevételek eredménye már eddig is tetemesen kedvezőbb, mint a tavalyi, s a folyó évi mérleg, az eddigi tapasztalatok szerint legalább nyolcz millió frt al lesz kedvezőbb a tavalyinál. Érintette, hogy a garantirozott vasutak s a biztosított kamatösszegnek 80%-át igénybe is veszik s ezzel nagy teher hármlik az országra; a kormány e baj orvoslása végett javaslatot fog a ház elé terjeszteni. A többség élénk éljenzéssel fogadta a miniszter exposéját. A költségvetést a pénzügyi hatósághoz utasították. A képviselőház későbbi ülésében a delegációk tagjainak megválasztása volt, a szavazatok beadatván, az eredményt még az ülés folyamán kihirdették. A két ház kölcsönösen értesítő egy mást a delegáció tagjainak megválasztásáról s ezzel az országgyűlési tanácskozások egy hónapra félbeszakadtak.

— Piacunkon a baromfiak és tojás felcsigázott áron és alig kapható. Ennek oka abban rejlik, hogy több üzérk korán reggel kimennek a város végeire, ott a tájékozatlan falusi néptől potom áron megveszik azokat s részint elszállítják a városról, részint pedig a piacra behozva kétszeres áron adják el. Reméljük, hogy erélyes

és éber rendőrségünk modját fogja találni, hogy a közönség rovására folytatott ily üzelmeknek eleje vétessek.

— **A magyarországon is ismeretessé lett batul almánk** iránt hozzánk többektől tétetett tudakozódás, s jelesen H.-M.-Vásárhelyről Kokorai Mátyás Czecz Kálmán és Nagy Miklós urakhoz tett kérdést, hogy hány méter mázsa s mily árban lenne eladó?

— **Nyilvános számadás.** A pánczélecehi magyarolvasókör saját pénztára javára október 16-án rendezett jótékonyczélu zártkörű tánczestély eredménye: bevétel 66 frt 79 kr. o. é., melyből kivonva 29 frt kiadást, marad tiszta jövedelem 37 frt 79 kr. o. é. Felülfizetések is történtek u. m. Bodor Károly (helytt) 1 frt, Kovács Gerő 1 frt, Ornstein József nyug. őrnagy 1 frt, egy valaki 2 frt 40 kr, Ballok Károly kir. járásbíró 1 frt, Vass Imre sszbiró 1 frt, Butyka László 1 frt, Kovács Jenő 1 frt, Sáhím Izsák 1 frt, Jakobi Hirsch (helytt) 2 frt. Fogadják a t. felülfizetők a jótékonyczél nevében rendező bizottságunk szives köszönetét.

— **Bényeinének,** a közönség e méltó kedvencének jutalomjátékaul holnap „Kis Doktor“ kitűnő operette adatik elő. Ajánljuk kedvelt művésznőnket a t. közönség tömeges pártfogásába.

— **Sámi László** szélhűdésben meghalt. A ref. főiskola jeles tanára, emelkedett bölcselmi szellemű író, szónok s tetőtől talpig a legjobb ember volt. Cikkei, beszédei áthatva a szabadság és emberszeretet szellemétől, mindig közfigyelmet keltettek. Egykor a Wesselényi családnál volt nevelő, később a ref. főiskolánál történelmi tanár. Nemesak neje (Király Janka, ki Amica nev alatt szintén ismeretes az irodalomban,) nem csak három fia és rokonai vesztettek elhunytá által, hanem Kolozsvár városa, az általános tanügy és irodalom is. Áldás emlékére!

— **A nemzeti könyvtárból,** Aigner Lajosnak e szép vállalatából megjelent 9 füzet, 87—92, vagyis az új folyam 7—12 füzeté. Ezekben befejeztetik Vajda János összes költeményeinek első kötete (kisebbsz. költemények) és megkezdetik a második kötet (elbeszélő költemények); ezen kívül jön folytatása Beöthy László összes műveinek és Vahot Imre becses emlékiratainak, melyek 2 füzeté az eperjesi életből sok igen érdekes részletet tartalmaz. Ismételve ajánljuk t. olvasóink figyelmébe és pártfogásába e szép és olcsó vállalatot. Előfizetés 12 füzetre 3 frt 60 kr.

— **Szende Béla** minisztert a király a vas-koronarend nagykeresztjével tüntette ki, meleg sorok kíséretében, a honvédségi intézmény fejlesztése körüli érdemeiért. — **Gr. Szapáry Gyula** miniszter Bécsbe ment a vámtarifa módosításának ügyében. — **Hegedüs Sándor** betérjeszté gróf Szapáry Gyula miniszternek jelentését a párisi nemzetközi pénz konferenciáról, melyen mint a kormány megbízottja vett részt. — **A király** ő felsége száz-száz frtot ajándékozott a szőci római kath. és a tekei görög kath. iskolák építésére. — **B. Edelsheim Gyulay** lakásán hétfőn délig ezernégyszáz látogató volt. — **A Hentzi** emlék tanuló ifjusági értekezlet nem oszlott el eredmény nélkül, sőt választott tizenegytagu bizottságot, mely a képviselőházhoz kérvényt intéz ez emlék eltávolítása végett. — **Zomborban** bandériummal, zeneszóval fogadták Trefort minisztert, ki ott új állami gimnázium építését ígérte meg. — **Kolozsvárt** Moldován Gergely „A falu ládája“ című új népszínművét nagyszámu közönség előtt tetésszel adták. — Az **udvari** ünnepélyekre, melyek az olasz királyi pár látogatása alkalmából küszöbön vannak, Erzsébet királyné és Rudolf trónörökös is Bécsbe mennek. — Az **olasz** király bécsi látogatása foglalkoztatja a külföldi politikai köröket. Az angol nagy lapok Németország befolyásának tulajdonítják a találkozás létrejöttét s arra magyarázzák, hogy Humbert király végkép lemond a Trieszt és a Trentina utáni aspirációkról. — **A borkiállítás** Sátoraljaújhelyen a múlt vasárnap délután zárták be ünnepélyesen. — **A sátoraljaújhelyi** borkiállításon a juryaszuborokért b. Jósika Jánosnak ítélte a nyolczaranyos első jutalmat s gr. Andrássy Gyulának a hataranyos másodikat, szomorodni borokért pedig Liszi Éde az első díjat (hat arany), s Viczmándy Ödön a másodikat (négy arany) kapta. — **Humbert király**

osztrák-magyar területre lépte után Pontenában gróf Wilezek és Bellegards fogják királyunk nevében üdvözölni, a főbb állomásokon pedig, hol a vonat megáll, az illető tartományi hatóságok tisztelegnek. — **Várpalotán,** Veszprém megyében hajmeresztő rablógyilkosság történt: egy hét tagból álló családott és két leányeselédet mészárolták le. —

HIVATALOS RESZ.

Szolnok-Dobokamegye főispánja.

Sz. 1213.—1881.

Nyílt számadás.

A kir. méntelep melletti „Szájkapatak“ hidnak két oldalán gyalogjáróval való ellátásához szükséges költségek adakozás útján begyűlése és építési költségekre való felhasználása felől.

Fent említett hidnak gyalog járóval való ellátását társadalmi uton létesítvén, Róth Pál Deés városi polgármester volt szives egy aláírási ívet kibocsátani s ezen aláírási íven a költségekhez a következők járultak hozzá:

Deés városa a szükséges faanyagot adta. Br. Bánffy Dezső 30 frt, Roth Pál 5 frt, Fenyő Lajos 1 frt, Izsáki József 1 frt. Nagy Elek 1 frt, Ilosvai Jenő 1 frt, Losonczy István 1 frt, Voith Gergely 5 frt, Krémer Sámuel 1 frt, Ehrenkauf Ferencz 1 frt, Lisch György 1 frt, Hárnik Sámuelné 25 kr, Léner Sándor 50 kr, Papp Jenő 50 kr, Görög testvérek 1 frt, Léner János 50 kr, Bányai L. Károly 50 kr, Auspicz József 25 kr, Groszmann Dávid 25 kr, Klärman Adolf 1 frt, Bajnóczy Gyula 50 kr, Klein Ignázt 50 kr, Hirsh Lipót 1 frt, Kiss János 1 frt, Demeter Béla 1 frt, Donovák Lukács 20 kr. Ordentlich Adolf 40 kr, Rottenberg Áron 1 frt, Hárnik Mendel 20 kr, Weis Lázár 20 kr, Todorovics Gergely 25 kr, Nik Ferencz 1 frt, Boosánczy testvérek 50 kr, Pakulár Mózes 50 kr, Mischinger Ferencz 50 kr, Blumenfeld 50 kr, Moskovicz Moricz 50 kr, Farkas Benjámín 25 kr, Auspicz Antal 20 kr, Tanenhausz 20 kr, Baráth Mihály 50 kr, Weinberger Lázár 50 kr, Vasziak László 50 kr, Lengyel János 1 frt. Czirják János 20 kr, Csonka Gyula 50 kr, Csizsék Károly 1 frt, Darkó Viktor 50 kr, Szarvadi Pál 1 frt, Auka Péter 25 kr. Deési kisegítő pénztár 15 frt, deési takarékpénztár 25 ft, Glüch Moricz 20 kr, Zadoreczky Marián 20 kr. Összesen tehát 109 frt 50 kr. pénzadakozás és ezen kívül a szükséges faanyag folyt be.

Deés városa által adott faanyagon kívül a gyalogjárók munkálatai 189 frt 40 krba kerültek, a begyűlt 109 frt 20 kr. mellett fedezésre várt még 79 frt 50 kr, mely összeg br. Bánffy Dezső által lett fedezve, e célra tehát br. Bánffy Dezső a fent irt 30 frttal együtt 109 frt 90 krt fordított.

Az építési 189 frt 40 kr. költséget a kir. építészeti hivatali főnöknek átadtam, az ezt tanúsító nyugta elnöki levéltáromban bárki által megtekinthető.

Fogadják az adokozók tett áldozataikért hálas köszönetemet.

Deés, 1881. október 17-én

Br. Bánffy Dezső, főispán.

Sz. 2608.—1881.

Pályázat községi tanítói állomásra.

A Szolnok-Dobokamegyében fekvő Felső-Orbó községében egy román ajku községi felekezet nélküli iskola megnyitása határozatván el, felhivatnak mindazok, kik az ily módon szervezett tanítói állomást elnyerni óhajtják, miszerént kellőleg bélyegelt és felszerelt folyamodványukat hozzánk legkésőbbben folyó 1881. november 15-ig adják be. Megjegyeztetik, miszerint csak azon pályázók folyamodásai fognak figyelembe vétetni, kik a tantárgyaknak román nyelven való tanítási képességükön felül a magyarnyelvet is mint tantárgyat tanítani képesek.

Ezen tanítói állomással az 1868. XXXVIII. t. cz. 142. §-ában megszabott fizetési minimum

300 frt. évi fizetés és szabadlakás, esetleg 30 frt lakbér illetmény.

Szolnok-Dobokamegye közigazgatási bizottságának.

Deése, 1881. október 8-án tartott üléséből.

Br. Bánffy Dezső,
főispán.

Sz. 21964.—1881.

Szolnok-Dobokamegye közönségének.

A hadsereg (haditengerészet) s honvédség állományához tartozó egyének elhalálzásának pontosabb és tökéletes nyilvántartása tekintetéből a halottképek s lelkészek teendői tárgyában 1880. évi április 24-ről 11991. VII. sz. a. kiadott körrendeletben ugyan meg van említve, miszerint az anyakönyvvezető lelkészek illetékes uton utasítottak az iránt, hogy a katonai egyének halotti bizonyítványait hivatalból állítsák ki. — Mindazonáltal az anyakönyvvezető lelkészek részéről a katonai egyének halotti bizonyítványa kiállítása alkalmával a bélyeg és díj tekintetben felmerülhet további kétely elhárítása céljából a m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter ur f. évi mártius 15-én 7923. sz. a. az egyházi főhatóságokat az iránt hívta fel, hogy az anyakönyvvezető lelkészeket kellőleg utasítsák, miszerint az említett katonai egyének halotti bizonyítványait hivatalból tehát díj és bélyegmentesen küldjék meg a szabályszerű 8. napon belül az elhalálzás helyi községi előljáróságának; a viszonyosság elvénél fogva tekintet nélkül arra, vajjon az elhalt katonai egyén a monarchia másik államában volt-e, hovi illetékes-e? avagy a hadsereg, — haditengerészet, — honvédség, vagy a Landwehrek állományához tartozott-e?

Erről a czímet oly hozzáadással tudositom, miszerint a közigazgatási közegek utasítandók, hogy e tárgyban felmerülhet kérdés esetében ezen körrendelet pontos végrehajtása felett ellenőrködjének.

Budapesten, 1881. szeptember 3-án.

Szende Béla, s k.
honvédelmi miniszter.

Felelős szerkesztő és kiadó: Kovács Samu.

HIRDETÉSEK.

Sz. 6635.—1881.

Pályázati hirdetmény.

A rettegi segédkörjegyzői állomás önkéntes lemondás folytán megüresedvén, főlhivatnak mindazok, kik ezen 150 frt évi fizetéssel javadalmazott állomást elnyerni óhajtják az 1871. évi XVIII. t. cz. értelmében felszerelt pályázati kérésöket f. évi november hó 1-ig ide beadni.

A választás folyó évi november hó 4-én d. d. 9 órakor Rettegen a körjegyzői irodán fog megtartatni.

Deési járás szbirótól.

Deés, 1881. október 20.

Hatfaludy József,
szolgabíró.

2—2

Kolozsvári virstli!

Borsosutczában, Boesánczy János ur házában lévő szatócsüzletben mindennap kolozsvári friss virstli-, szafaládé- és disznófősajt kapható.

Missinger Ferencz.

Sz.- 942.—1881.

Pályázati hirdetmény.

Szék városában — halálzás folytán üresedésbe jött — 400 frt évi fizetéssel javadalmazott tiszti orvosi állomásra pályázat nyittatik azon felhívással, hogy az ezen állomást elnyerni óhajtók, szabályszerűen felszerelt folyamodványukat f. év november hó 10-éig alólírott tanácsához beadni el ne mulasszák. Mivel a később érkezettek tekintetbe nem fognak vétetni.

A városi tanács.

Széken, 1881. október hó 19-én.

Polgármester helyett:

Budai Mihály,
főjegyző.

1—1

Nagyérdemű közönség!

Van szerencsém a n. é. városi és vidéki közönség becses figyelmébe ajánlani:

UJONNAN BERENDEZETT KÖNYV-, MŰ-, HANGJEGY- és PAPIRKERESKEDÉSEMET DEÉSEN.

Kölcsönkönyvtár, 2000 kötetből álló legújabb művekből,
MAGYAR, NÉMET és FRANCZIA NYELVEN.

Nagy raktárt tartok
az irodalom régibb s újabb termékeiből
magyar és idegen nyelven.

Magyar remekírók,
közöns. és diszkiadásban.

Egyházi, bölcsészeti, orvostudományi és
gazdászati

Szakkönyvek.

Törvények,
jogtudományi művek.

Ajándéku alkalmas

Díszművek,
és szépirodalmi művek.

Imakönyvek.

Ifjúsági iratok,
Képes könyvek.
Minden koruak számára.

Mindennemű
Tankönyvek
nagy választékban.

Szótárak és Nyelvtanok
minden nyelven.

A magas kormány által kiadott

**Tanesszközök és iskolai
könyvek**
nagy raktára.

Hangjegyek.

Iskolai felszerelésül

Földgömbök és térképek,
természettani s rajzi ábrák,

Olvastató és számoló gépek,
írás és rajzminták.

Albumok, Naptárak,
Zsebkönyvek.

Ujévi és névnapi jegyek.

Jegyzőkönyvek,
ügyvédek, körjegyzők és gazdák számára.

Ügyvédi, egyházi és községi

Nyomtatványok.

Mindennemű

Játszó- és mulattató kártya.

Előfizethetni
minden bel- és külföldi

Hirlapok és Folyóiratokra
s azok ugy helyben mint vidékre gyorsan
és pontosan szállíttatnak.

Legújabb divatu

Betűvel ellátott levélpapírok
és BORITÉKOK csinos dobozban.

Papír-, író- és rajzeszközök
nagy választékban.

Bárhon és bárki által hirdetett könyvek és hangjegyek általam az eredeti bolti áron a lehető legrövidebb idő alatt megszerezhetők.

Vidéki megrendelések pontosan és azonnal teljesítetnek. Könyvjegyzékkel ingyen s bérmentve szolgálók. A nagyérdemű közönségnek pontos szolgálataimat felajánlva, van szerencsém alázatosan kérni e nemes város és vidéke nagyrabecsült pártfogását, tisztelettel:

EPERJESY ISTVÁN,

könyv- és papírkereskedő Deésen.
(A piacon, ezelőtt Keresztesi kávéház
és czukrászata helyiségében.)

Szamosvölgyi-vasút.

Sz. 3685.—1881.

Hirdetmény.

Van szerencsénk n. é. közönség tudomására hozni, hogy november elején tartandó kolozsvári és szamosújvári országos vásárok alkalmából, külön vonatokat fogunk indítani, melyek a hétfőn és csütörtökön közlekedő külön vonatok menetrendje szerint közlekednek.

E szerint a személyszállító vonatok október 31-től kezdve, bezárólag november 7-ig — fognak indulni:

Deésről 6. óra 15 perczkor reggel, és 2 óra 52 perczkor délután.

Kolozsvárról 7 óra 50 perczkor reggel és 2 óra 41 perczkor délután.

Megérkezni pedig:

Kolozsvárra 9 óra 20 percz délelőtt, és 6 óra 24 percz östve.

Deésre 11 óra 9 percz délelőtt, és 5 óra 33 percz östve.

Deésen, 1881. október havában.

A szamosvölgyi-vasút igazgatósága.
2—2

Árcsökkentési hirdetmény!

A deésaknai m. kir. sóbányahivatalnál a só és víz kihuzó járgánynak a kellő fogattal való ellátása f. év november hó 7-én délelőtti 9 órakor a sóbánya hivatal irodájában árcsökkentés utján a kevesebbet vállalkozónak ki fog adatni.

A bérlet kezdődik 1882-ik év január hó 1-ső napján és tart 1884-ik év decemb. hó 31-ig.

Az árcsökkentési feltételek, melyek egy-

szersmind a szerződvény pontjai is - a rendes irodai órákban a sóbányahivatal irodájában megtekinthetők.

Az árcsökkentéshez hozzá szólni kívánó 500. (ötszáz) forint bántpénzt köteles az árcsökkentés vezető elnöknel letenni, hová jól bepecsételt, 50 kros bélyeggel ellátott írásbeli ajánlatok is az árcsökkentés előtti nap östvéli 6 óráig beadandók.

A vállalkozó köteles 1400. frt biztosítékot a szerződvény kötése után 6 hét alatt készpénzben vagy magyarállami kötvényekben a m. k. hivatalnál letenni, mely biztosíték a vállalkozónak a szerződvény tartama és abban foglalt pontok teljesítése után, akadály nélkül vissza fog adatni.

M. kir. sóbányahivatal.

Deésaknán, 1881. október hó 19-én.